

RELACIONS INTERGOVERNAMENTALS A LA UNIO EUROPEA (codi 20855)

II CICLE

PROGRAMA DE L'ASSIGNATURA

Professor: Francesc Morata
Francesc.Morata@uab.es

I. Presentació i objectius

En el context europeu, l'Estat-nació es troba sotmès a una doble transformació, cap a baix (descentralització) i cap a munt (integració europea). A partir dels diferents enfoccs teòrics i d'exemples concrets, aplicats tant als Estats com a la Unió Europea, l'assignatura ofereix els estris analítics necessaris per la comprensió dels esmentats processos seguint el fil conductor de les Relacions Intergovernamentals, és a dir de l'actuació dels diferents nivells de govern implicats en la formulació i la implementació de les polítiques públiques.

II. Organització del curs

El curs s'organitza a partir de les explicacions de classe, la recensió de les lectures a càrrec dels alumnes, la discussió dels temes i la presència d'experts convidats.

III. Avaluació

L'avaluació final, basada en un exàmen o un treball final, tindrà en compte la participació activa i la qualitat de les presentacions de lectures.

Nota: A mes de la bibliografia general i obligatòria indicada, els alumnes disposaran d'una bibliografia específica per cada un dels temes que contindrà les lectures proposades.

IV Programa

Tema 1.

Presentació del curs. Globalització i integració europea: l'impacte sobre l'Estat-nació.

Tema 2.

Les transformacions de l'Estat. El marc analític: les variables independents: context internacional i intern. Relacions intergovernamentals (RIG) i polítiques públiques. Diversificació territorial i funcional de poder. Interacció i interdependència: administracions i polítiques públiques

Tema 3

Els canvis externs: la Globalització de l'Estat-nació. Els seus efectes

Tema 4

Els canvis interns: reforma estructural de l'Estat del benestar. Pressions estructurals i respostes político-administratives

Tema 5

Canvis interns i adaptacions. Reformes institucionals, tensions centre-perifèria i desenvolupament de les polítiques territorials. Fenòmens identitaris i demandes d'autonomia. Nivells de govern interdependents i polítiques interactives

Tema 6

La República Federal Alemanya. El federalisme cooperatiu

Tema 7.

França. El centre a la perifèria. La perifèria al centre

Tema 8.

Bèlgica: la transformació de l'Estat unitari en Estat federal-"confederal"

Tema 9.

Itàlia: frustració sense reforma

Tema 10.

La supranacionalització de l'Estat. L'impacte de la Unió Europea en els sistemes estatals. La regulació del mercat.

Tema 11.

El sistema institucional de la UE. Comissió, Consell de Ministres i Consell Europeu, Parlament, Tribunal de Justícia.

Tema 12.

Formulació i implementació de les polítiques europees. El paper de la Comissió. L'Europa de les Administracions. La Comitologia. Els grups d'interès i la formulació de les polítiques comunitàries.

Tema 13.

L'impacte de les polítiques comunitàries en els Estats membres. Les xarxes de polítiques transnacionals.

Tema 14.

L'Europa de les Regions i de les Ciutats. Estratègies de mobilització i formes de cooperació.

Bibliografia general

Arenilla, M. (1993) (ed.), *Relaciones Intergubernamentales en la Unión Europea*, Granada, Ed. de la Universidad de Granada.

Balme, R. (1996), *Les politiques du neorégionalisme*, Paris, Economica.

Hooghe, L. (ed). (1996): *Cohesion Policy and European Integration: Building Multi Level Governance*, Oxford, Oxford University Press.

Keating, M. y Laughlin, J. (1996), *The Political Economy of Regionalism*, Londres, F. Cass.

- Kennedy, D. (ed.), «The European Union's Committee of the Regions», *Regional and Federal Studies*, 1, 1997 (número especial), pp. 1-87.
- Laughlin, J. (1996): «Representing Regions in Europe: The Committee of the Regions», *Federal and Regional Studies*, 2, pp. 147-166.
- Le Galès, P. (1998), «La nuova political economy delle città e delle regioni», *Stato e Mercato*, 52, pp. 53-91.
- Le Galès, P. y Lequesne, Ch. (1997) (sous la dir. de), *Les paradoxes des régions en Europe*, Paris, La Découverte
- Letamendía, F. (1999) (coord.), *Nacionalidades y Regiones en la Unión Europea*, Madrid, Fundamentos.
- Morata, F. (1999), *La Unión Europea: Precesos, Actores y Políticas*, Barcelona, Ariel.
- Morata, F. (1999) (coord.), *Las políticas de la Unión Europea*, Barcelona, Ariel.
- (1995): «Spanish Regions and the European Community», en Jones y Keating (eds.), *The Regions and the European Union*, Oxford, Oxford Univ. Press
- (1996): «L'Eurorégion Méditerranéenne et le Réseau de Villes C-6: les Nouvelles Formes de la Coopération Transrégionale en Europe du Sud», en R. Balme (ed.), *Les Politiques du Neorégionalisme en Europe*, París, Economica.
- Rhodes, M. (ed.) (1995), *The Regions and the New Europe*, Manchester, Manchester University Press.
- Pérez González, M. (coord.), (1994): *La acción exterior y comunitaria de los Länder, regiones, cantones y comunidades autónomas*, Bilbao, Instituto Vasco de Administración Pública
- Schwaiger, P., «The European Union's Committee of the Regions: A Progress Report», *Regional and Federal Studies*, 1, 1997, pp. 11-22.
- Sedjari, A. (1999) (ed.), *La mise à niveau de l'Administration face a la mondialisation*.